

Csurgó és Környéke

KÖZÉLETI ÉS KULTURÁLIS LAP

XXXIII. évfolyam • 3. szám • 2024. március

www.csurgo.hu

csurgoeskorneye

Csurgó Város ingyenesen megjelenő havilapja

AKTUÁLIS
3. OLDAL

Megtartották az I. Somogy Kincsei Szakmai Napot

HELYTÖRTÉNET
8. OLDAL

Nőnapra...

HELYTÖRTÉNET
6. OLDAL

150 éve alakult a Csurgói Önkéntes Tűzoltóegylet

1848 olyan egységet és egyetértést teremtett a magyar nemzet számára, ami azóta is a legjobb példát mutatja

4. OLDAL

AKTUÁLIS

35 éve város Csurgó

2. OLDAL

AKTUÁLIS

Átadták Csurgó új csapadékvíz elvezető rendszer fejlesztési pályázatát

3. OLDAL

HELYTÖRTÉNET

A vadgesztenye és a gesztenye

9. OLDAL

ÉLETMÓD

Ne skatulyázz be!

10. OLDAL

Tavaszcseré talákozó a Csurgói Hegyigazdák Egyesületénél

AKTUÁLIS
2. OLDAL

Elkezdődtek az új bölcsőde kivitelezési munkálatai

AKTUÁLIS
3. OLDAL

Tavaszcseresznye találkozók a Csurgói Hegyigazdák Egyesületénél

FOTO: CSURGÓI HEGYIGAZDÁK EGYESÜLETE

Felföldi Károly (metszőollóval) a jó termés érdekében, a helyes lombkorona kialakításának fontosságára hívja fel a figyelmet.

A korszerű növényvédelem és az időszzerű metszési technikák bemutatása volt a fő programja a Csurgói Hegyigazdák Egyesületének március 23-án, az Élmeny Vendégházban megtar-

tott rendezvényén.

A szép számban összegyűlt érdeklődő gazdáknak elsőként Neuner János, a Kwizda Agro Hungary kft képviselője mutatta be és ajánlotta a cég leg-

újabb termékeit és ismertette azok felhasználásának lehetőségeit.

Az osztrák Kwizda család által 1853-ban alapított cég 1994 óta van jelen Magyarországon, és széles körű, főként növényvédelmi szerek forgalmazásával segíti a gazdák munkáját, melyeket a környezetbarát, és anyagtakarékos előállítás jellemez. Örömmel hallgatták a gazdák, hogy a cég egyre több egészségtudatos, bio, méregmentes szert is tudott ajánlani a kiskertjeik gondozására.

Az előadást követően Felföldi Károly és Ács Ferenc a különböző gyümölcsfák és a szőlő szakszerű metszési technikáját és fortélyait mutatta be, melynek során a kertművelők megbeszéltek és segítettek is

egymást a növényvédelem és növényápolás során szerzett tapasztalataik megosztásával.

Ács Ferenc a szőlő helyes metszésének bemutatása során külön kiemelte a rügyszegélyt és megfelelő termőcsoportok kialakításának fontosságát, ugyanis elsősorban a szakszerűen végzett metszés az alapja a gazdag, jó minőségű, könnyen hozzáférhető termés születésének.

A rendezvényt a hegyigazdák finom borainak kóstolása mellett egy finom babgulyás élő zene melletti elfogyasztásával, továbbá a szőlő- és kertművelés, valamint a borászat fortélyainak, tapasztalatainak átbeszélésével zárta be az egyesület.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

35 éve város Csurgó

FOTO: CSURGÓI HEGYIGAZDÁK EGYESÜLETE

Az elmúlt évtizedek egyik legszebb városi létesítménye, a Történelmi Park

1989. március 1. Ezen a napon került aláírás az Elnöki Tanács elnökének döntése alapján arra a dokumentumra, melyben három somogyi település, Csurgó, Tab és Fonyód megkapta a városi rangot.

A városi rang Csurgó számára nem először adatott meg, hiszen az 1405. szeptember 28-án kelt szabadalomlevelében Zsigmond király Segesd város kiváltságait adományozta Csurgó lakosainak is, akik ettől kezdve mezővárosi jogokat élvezhettek.

Az azóta eltelt évszázadok alatt a történelem szelei hol jobb, hol nehezebb lehetőségeket, feladatokat sodortak Csurgó

életébe. Az újkori történelem idejéből, a horvát határ közelségéből adódó határsávi hátrányok vetették vissza leginkább a település fejlődésének lehetőségeit.

1989-ben, az újbóli városi rang elnyerésével azonban ismét bizakodva tekintettek az itt élők a jövőbe. A hivatalos várossá nyilvánítási ünnepségre 1989. március 23-án került sor, melyen Szentágotai János, az akkori Elnöki Tanács tagja mondott ünnepi köszöntőt. Akkor elhangzott jókívánságainak aktualitása ma sem szűnt meg:

„Szívvel kívánom: e város lakói és vezetői együtt a vélemények nyilvános ütköztetésével, de munkaeszközeiket kezükből

egy pillanatra ki nem adva dolgozzanak ősi településük felvirágoztatásán.”

A városlapító okirat átvételekor Gál Endre, akkori tanácselnök köszönte meg Szentágotai János jókívánságait:

„Legyen ez az elismerés örök példázata annak, hogy tenni másokért, egy településért még akkor is érdemes, ha ezt a mindennapok nem igazolják vissza.”

Az ünnepség végén a frissen alapított Csurgó város kitüntetésekkel adták Tóth Tihamérnak, a mezőgazdasági szakiskola igazgatójának, Bogdán Jenőnek, a II. Rákóczi F. ált. iskola nyugállományba vonuló igazgatójának, és 40 évi körzeti orvosi munkásságáért posztumusz Dr. Kovács Zoltánnak.

Az 1989 márciusa óta eltelt 35 év küzdelmes, jóval-rosszal teli évek sora volt. Azonban Csurgó ezen idő alatt is mindvégig megőrizte a fejlődő és gyarapodó kisvárosi méltóságát, szellemi és kulturális örökségeit. Életteret adva az itt lakóknak bebizonyította, hogy kétszer is kiérdemelve a városi rangot, és immár 1005 év óta él, és bizakodva tekintve a jövőbe még sokáig élni is fog.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

Elkezdődtek az új bölcsőde kivitelezési munkálatai

Március 21-én délelőtt az épülő új bölcsőde helyszínén sajtótájékoztató keretében számoltak be arról, hogy az RRF-1.1.2-21-2022-00038 számú, „Új bölcsőde építése Csurgón” című projekt részeként, Magyarország Helyre-

állítási és Ellenállóképességi Tervének keretében az Európai Unió és a Magyar Kormány 390 millió forint vissza nem térítendő támogatásával egy új, 2 csoportszobás, összesen 26 férőhellyel rendelkező bölcsőde építése kerül megvalósításra egy éven belül.

- Nagyon fontos mérföldkő ez a beruházás Csurgó életében, hiszen egy, a kisgyermek-ek ellátását szolgáló új intézményt tud megvalósítani és kivitelezni a város! - emelte ki a tájékoztató során Füstös János polgármester.

CSÉK

Megtartották az I. Somogy Kincsei Szakmai Napot

I. Somogy Kincsei Szakmai Nap - „Somogyban, közösségben, együtt!” szlogennel Csurgó Város Önkormányzata és a Csonkai Közösségi Ház a Nemzeti Művelődési Intézet támogatásával első alkalommal vármegyei közművelődési szakmai napot tartott Csurgón. A március 26-án megtartott szakmai nap célja a közösségi művelődés területén dolgozó szakemberek számára olyan alkalom szervezése volt, mely során a feladatellátás aktuális kérdéseiről, problémáiról közösen gondolkodhattunk, megoldásokat kereshettünk, jó gyakorlatokat oszthattunk meg egymással.

Köszönet Isó Edinának a Nemzeti Művelődési Intézet Somogy Vármegyei igazgató-asszonyának a támogatásáért és a kezdeményezéséért. Megtiszteltetés volt, hogy ennek a rendezvénynek elsőként Csurgó adhatott otthont. Köszönjük Barjáné Martin Juditnak a Balatonberényi Művelődési Ház vezetőjének az igazán gyakorlatias, információdús előadását az Értéktár Bizottságok létrehozásáról. A program sikerére való tekintettel várjuk a folytatást - közölte Facebook oldalán Füstös János polgármester.

CSÉK

CSÉK

Átadták Csurgó új csapadékvíz elvezető rendszer fejlesztési pályázatát

Március 25-én délután átadták azt a TOP projekt keretében megvalósult beruházást, melynek köszönhetően Csurgó újabb három helyszínén, csapadékvíz elvezető rendszer fejlesztés valósulhatott meg.

Az eseményen elhangzott: Csurgó Város Önkormányzata a TOP-2.1.3-16-SO1-2021-00020 kódszámú "Csurgó Város csapadékvíz elvezető hálózat fejlesztése II." című projekt keretében támogatást nyert Magyarország Kormányától az Európai Unió Regionális Fejlesztési Alapjának társfinanszírozásában. A fejlesztés megva-

lósítása 2023 szeptemberétől 2023 decemberéig tartott.

Füstös János polgármester köszönetét fejezte ki mindenkinek, aki munkájával hozzájárult a projekt sikeres megvalósításához, s ismertette a projekt során megvalósult műszaki tartalmakat.

- A Szabó István utcában új nyomvonalon 530 fm földárkot építettünk, 567,2 fm árkot burkoltunk le és 30 db kapubejárót, átereszt építettünk át. A Malom közben 88,2 fm árkot burkoltunk le és 1 db átereszt építettünk át. Az Ipari Park-Máriás városrész bevezető szakaszán 295,5 fm árkot burkoltunk

le és 2 db átereszt építettünk át.

A tervezett fejlesztés eredményeként a kiépített és felújított csapadék-vízvédelmi létesítmények teljes hossza összesen 1480,9 m - összegezte Csurgó polgármestere.

A fejlesztés keretében – az infrastrukturális fejlesztésen túl – fontos célkitűzés a projekt műszaki tartalmának és eredményeinek bemutatása a helyi lakosság számára, valamint a szemléletformálás – különös tekintettel a vízvezetés szabályozására, hasznosításának lehetőségeire.

A szemléletformálási program keretében két tájékoztató fórum került megrendezésre a projekt zárásához igazítva.

A beruházásra 100 millió Ft vissza nem térítendő támogatást biztosított Magyarország Kormányától az Európai Unió Regionális Fejlesztési Alapjának társfinanszírozásában. A kivitelezési munkálatokat a Juhai és Társa Kft. végezte az Ipanema Kft. tervei alapján.

● folytatás az első oldalról

1848 olyan egységet és egyetértést teremtett a magyar nemzet számára, ami azóta is a legjobb példát mutatja

Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc eseményeire emlékezett Csurgó városa március 14-én. A megemlékezésen Füstös János Csurgó Város polgármestere mondott ünnepi beszédet, melyet az alábbiakban olvashatnak:

Kedves Diákok, Igazgató-asszony, Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Nagy tisztelettel köszöntöm mindannyiukat, akik elfogadták meghívásunkat, hogy az 1848/49 forradalom és szabadságharc évfordulóján együtt ünnepeljünk és emlékezzünk a márciusi hősökre. A mai napon a magyarság egyik legszentebb, legigazabb, legőszintébb ünnepére emlékezzünk. Arra a napra, amely megváltoztatta nemzetünk életét és minden tavasszal újra és újra erőt ad nekünk. Március 15-e az a nap, ami minden magyart büszkeséggel tölt el, határon innen és túl egyaránt. Ma azokat a honfitársainkat ün-

nepeljük, akik bátran kiálltak a legszebb elvért, ami a lélekben születhet: Egy NEMZET SZABADSÁGÁÉRT!

Soha ne feledjük, hogy a szabadság a lélekben csírázik és a szívekben kel életre. Legyünk ezért büszkék elődeinkre, a márciusi ifjakra, a 48-as honvédekre, szabadságunk kivívóira.

Soha ne felejtjük el, hogy a szabadság nagy érték és csak egy lehetőség, egy törékeny elv, de sajnos nem örökké való. Mi sem bizonyítja ezt jobban,

mint az elmúlt évek halmozott korlátai, vagy épp a szomszédunkban dúló egyre kegyetlenebb és véresebb háború.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!
1848 olyan egységet és egyetértést teremtett a magyar nemzet számára, ami azóta is a legjobb példát mutatja szá-

munkra. A szabadság, a hűség, az összetartozás adja ennek a napnak az erejét. Nemzeti ünnepünkön nemcsak kívülről öltözünk ünneplőbe és tűzzük

fel szívünk fölé a háromszínű nemzeti kokárdát, de legbelül a lelkünk is ünneplőbe öltözik. Ma is éppúgy érezzük a Nemzeti dal erejét, lüktetését. A diákok néhány perc múlva pedig újra felidézük ennek a napnak eseményeit és az ő lelkesedésük hallatán bennünk is újra fellobban a márciusi ifjak elszántsága. Ilyenkor újra és újra megmutatjuk, a világnak, hogy mi is 48 gyermekei vagyunk és éppen ezért mindenkinek fel kell tenni a kérdést önmagának? Vállalja-e, nemzeti örökségét? Ezt az örökséget vállalni kell, és gyermekeinknek tovább kell adnunk. Igen vessük mélyen szívünkbe, hogy mi is 48 gyermekei vagyunk itt Csurgón a Nagyváthy iskolában és valamennyi magyar településen. Ezért is ünnepel ma a magyar nemzet és ünnepelnek a magyar szívek szerte a világon. Milyen különös érzés ez! És ami igazán különös, az az, hogy talán egy nemzetnek sincs ilyen, hogy a világ számos országában ünnepelik. Hiszen nemcsak itthon Magyarországon, hanem, ahol magyar él a Föl-

dön, Székelykeresztúrtól - Verébelyig, Melbourne-től-New York-ig egymáshoz igazodik a magyar szívdobbanás. Ilyenkor mindig, újra és újra össze-

jövünk, szembenézünk és erőt merítünk a múltból és álmodunk egy szebb jövőt.

Tisztelt Ünneplők!

Kölcsey Ferenc: Emléklapra című versidézete így fogalmaz: "Négy szócskát üzenek, véd s jól kebeledbe, s fiadnak

Hagyd örökül ha kihúnysz: A haza minden előtt"

A márciusi ifjak, nem féltek a megtorlástól és szembeszálltak az elnyomó hatalommal. A legkeményebb fegyverrel, a tiszta szavak erejével indultak harcba a szabadságukért, a hazájukért. Az ő szemük előtt valóban csak ez a négy szó lebegett:

A haza minden előtt!

Ez a négy szócska vezérel-

te a márciusi ifjakat és velük együtt az egész magyar nemzetet. Ennek szellemében fogalmazták meg a 12 pontot és azt kívánták, hogy legyen béke, szabadság és egyetértés. Nem csupán magukért, hanem a következő nemzedékekért, értünk is küzdöttek.

Tisztelt Ünneplők!

Akkor vagyunk hűek 1848 szelleméhez, ha szembenézünk önmagunkkal, szembenézünk a mai kor kihívásaival, ha a történelemben nem csak a múltat látjuk, hanem a jövőt is keressük.

Március 15-e és az 1848-49-es események ezer szállal kötődnek a mához, jelenünkhöz, olyan példa, ami erőt adhat a saját jövőnkhöz.

Akkor is 48-ban az volt és most is ugyanolyan fontos számunkra, hogy legyen béke, szabadság és egyetértés. Ha valaki, akkor mi magyarok aztán igazán tudjuk, hogy ezek a szavak mennyire fontosak számunkra. Mi nem szégyelljük, sőt kihúzzuk magunkat, hangoztatjuk és bátran vállaljuk, ha azt mondják ránk, hogy mi a béke nemzete voltunk akkor is, és most is azok vagyunk. A jelszavaink nem változtak, ma is ugyanazok, mint 176 éve. **LEGYEN BÉKE, SZABADSÁG ÉS EGYETÉRTÉS!** Legyen béke, szabadság és egyetértés mindenhol, a szomszédunkban, Közel-keleten és szerte a világon.

Tisztelt Ünneplők!

Kérem, hogy ennek a 48-nak

a szellemisége járja át szívünket a mindennapokban. Kíváncsi, hogy: Ez adjon nekünk újra és újra erőt, hogy 176 év után is hűek tudjunk lenni az eskühöz („rabok tovább nem leszünk”).

Ha ezt együtt akarjuk és tesszünk is érte, akkor van jövőnk, és lesz szabadságunk. És akkor, ahogy a vers is mondja ' A magyar név megint szép lesz, Méltó régi nagy híréhez....'

Adja Isten, hogy így legyen! Éljen a magyar szabadság, éljen a haza!

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Csurgó, 2024. március 14.

Füstös János

polgármester

INGYENES !

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jogosultak részére 0-24 óráig tartó ügyeleti tevékenységet jelent.

A saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítjuk:

- az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését,
- a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedés megtételét,
- szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

Az ellátásért személyi térítési díjat NEM kell fizetni.

A készülék igényelhető: Csurgó Járási Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat 8840 Csurgó, Kossuth u. 1.

Tel.: 06-82-472-432

Tisztelt Ügyfelünk!

Tájékoztatjuk, hogy a 2024-es évtől a vidéki lakossági ügyfelek részére bevezetjük a zöldhulladékok házhoz menő rendszerben történő gyűjtését!

A gyűjtési napokat a korábban megküldött hulladékszállítási naptáron találják meg.

Az ingatlan elé az alábbi hulladékok helyezhetők ki:

- faágak, fa és bokornyeselek, levágott fű, virág, lomb, falevél, gyomnövény, vadvirág, évelő-, elszáradt növény
- gyümölcsmaradék, gyümölcskehéj, zöldségmaradék, zöldségkehéj,
- moha, elhasznált virágföld.

Kérjük, hogy a faágakat és nyeseleket 1-1,5 méter hosszúságban összekötözve, míg a további zöldhulladékokat (pl. falevél, fű stb.) zsákban helyezték ki, legkésőbb a gyűjtési nap reggelén 6 óráig! Csak a fenti tájékoztatónak megfelelő hulladékokat áll módunkban – mennyiségi megkötés nélkül – elszállítani!

Köszönjük együttműködésüket!

150 éve alakult a Csurgói Önkéntes Tűzoltóegylet

A csurgói tűzoltószertár-és torony a Petőfi téren (Duics Pál magángyűjteménye)

Idén igazán különleges évfordulót ünnepekelhet Csurgó Városa, hiszen pontosan 150 évvel ezelőtt indult útjára a legidősebb, ma is aktív egyesülete. A Csurgói Önkéntes Tűzoltóegylet alapítása egy egészen hihetetlen kívánsághoz kapcsolódik: a város fiataljai egy táncmulatsággal szertették volna meghosszabbítani a farsangi időszakot. A jótékony célból alapított tűzoltóegylet gondolata megmozgatta a köz javára dolgozó és a tenni akaró polgárokat – március 4-én jótékonyági bált rendeztek a megalakuló egyesület javára. Még ugyanezen hónap 22-én megtartották az alakuló ülést (Somogy vármegye első tűzoltóegyleteként), ahol Fettich Károly tanítóképezdei tanárt választották meg főparancsnoknak.

1877-ben – ekkor már Mátray Gyula tanítóképezdei igazgató főparancsnoksága alatt – a Petőfi téren felépült az első őrtanya. Az új épületben létrejött az egyleti könyvtár, a körülötte levő területet pedig parkírozták. 1879-ben – az egyletet, jobban mondva a jótékony célt kitaláló – Ritter Samu (később Reményire változtatta a nevét) került a főparancsnoki posztra, s ezzel megkezdődött az egylet aranykora.

Ritter Samu komoly fejlesztéseket indítványozott. Nem csak két osztályra bon-

totta az egyletet és megállapította a kiképzések rendjét, de új tagokat is toborzott. A rászoruló tagoknak segélyt utaltatott. A felújított őrtanyán házirendet vezetett be, valamint őrszolgálatot rendelt el, il-

letve pótolta az eszközöket, s javaslatára kezdték el vezetni az első anyakönyvet. Adományokat és segélyeket gyűjtött a további fejlesztésekre, felszerelésekre. Még ugyanebben az évben az egylet az Orszá-

A fennállás 80. évfordulóján készített csoportkép (CSVHGY Fotótára ILTSZ_2335)

Reményi Samu (1851-1934)

gos Tűzoltószövetség tagjainak sorába lépett.

A politikai feszültségektől a csurgói tűzoltóegylet sem menekült meg, amelynek hatására 1883-ban Reményi lemondott. Az őt követő főparancsnokok nem tudták egyben tartani az egyesületet, így 1885-ben Reményi Samut újraválasztották korábbi posztjára. A szervezésében megalakult a vármegyei tűzoltószövetség, a millenniumi országos közgyűlésen ő tartott előadást a meghívottaknak, és nagyszabású ünnepségsorozat keretében megünnepelték az egylet 20 éves fennállását. Az egyleti élet lassan visszatért a régi kerékvágásba, ám ez nem tartott sokáig – a belső feszültségek hatására Reményi megint lemondott. 1906-ban örökös tiszteletbeli főparancsnoknak választották, helyére Dittert Ferenc került.

Az első világháború kitörésekor megkezdődtek a bevonulások, a parancsnokváltások miatt ismét Reményi vette át az egylet vezetését. Intézkedései révén emelkedtek a fizetések, új felszereléseket vásároltak. 1919-ben új főparancsnokot választottak, majd 1924-ben Écsy Ödön István gimnáziumi tanár került a posztra, de az egyleti élet visszaesését ő sem tudta megakadályozni.

1934-ben meghalt Reményi Samu. 1937-ben emelkedett a tagok száma, miután kötelező tűzoltószolgálatot vezettek be a 26 és 30 év közötti férfiak számára. Új parancsnoknak Németh Lajost neveztek ki, áthelyezése után Dingó Jánost. 1940-ben a tagok érdektelensége miatt az egylet

feloszlott, majd új tagsággal indult újra. A II. világháború kitörése után országos parancssal szabályozták a tűzoltóság feladatait, 1944 utolsó napján például három kazaltűzet kellett eloltaniuk, amit a németek szilveszteri tűzijátéka okozott.

A háború után – Polgár István, Filó László és Drimmel József főparancsnokok idején – az egyleti munka csak lassan indult meg. 1949-ben a kivonuló tűzoltók 220 ezer forintnyi értéket mentettek meg a malomtűz eloltásakor. Az 1950-es évektől folytatódtek a gyakorlati oktatások, megrendezték az első járási versenyt, beszerették az első járás gépkocsit. 1957-ben megtervezték és megépítették a gépkocsi garázst a Széchenyi téren, egy évvel később pedig országos versenyt nyertek. 1959-től főleg a mezőgazdasági munkák idejére megszervezték a folyamatos készenléti szolgálatot.

1962-ben összevonták az alsoki és csurgói testületeket, két évvel később lebontották a régi szertárépületet és új épült

Tűzoltóegylet és a zenekar csoportképe kb. az 1930-as évekből (CSVHGY Fotótára ILTSZ_1302)

a Baksay utcában. 1965-ben összekapcsolták Csurgó és Somogyicsicsó egyesületeit. Ettől az évtől az átlagnál több tűzesethez kellett kivonulniuk, gépjárműfecskendőt szereztek be, oktatás tárgya lett a propán-bután gázpalack kezelése. 1969 végén a helytörténeti gyűjteménynek adták át a testület régi felszerelését és irattári anyagát.

1973-ban egyesítették Csurgó és társközségeinek tűzoltótestületeit, közös vezetőséget választottak. 1974-ben ünne-

pelte az egylet 100 éves fennállását, az alkalomra felújították a szertárt és vaske-
rítést emeltek, az ünnepségen emléktáblát avattak és kiállítást rendeztek. Papp Imre tanár, a Honismereti Szakkör vezetője elkészítette az egyesület eseménynaptárát, valamint megírta az eltelt 100 év történetét.

Az egyleti élet bizonyos fokú hanyatlása után 1996-ban megváltozott a testület működése. 1997-től önkormányzati fennhatóság alá került, a tagok főállású tűzoltókként dolgoztak tovább Nagy János parancsnoksága alatt. Az egylet megszűnése után 2006-ban alakult meg az utódja Reményi Samu Tűzoltó Egyesület néven.

Az egylet történetét májusban nyíló új időszaki tárlatunkon mutatjuk be, a kezdetektől napjainkig. Az egylet 150 évvel ezelőtt a köz javára, a köz adakozásából jött létre, így szeretnénk, ha ez a kiállítás nem csak a múzeumi anyagból állna, hanem az egykori tűzoltók és családtagjaik is része-

sei lehetnének létrejöttének. A korábban meghirdetett, tűzoltóemlékek gyűjtését célzó felhívásunkat meghosszabbítva, 2024. április 5-ig várjuk mindazok jelentkezését, akiknél lapul még néhány kincs – legyen az dokumentum, fotó, viselet, emléktárgy.

PETLÁNOVICS ESZTER

Felhasznált irodalom: CSVHGY Adattára

Nőnapra...

Szaák Lujza portréja a Hulló levelek c. elbeszéléskötetében, amely Csurgón jelent meg 1911-ben

Májusban nyílik a Helytörténeti Gyűjtemény új időszaki tárlata, amely a Csurgói Önkéntes Tűzoltóegylet 150 évét mutatja majd be. Az egylet történetében fontos szerep jutott a mellékelt képen látható Szaák Lujzának, aki mint a tűzoltó zászlóánya lett ismert a csurgóiaknak. De ki is ő, aki önzetlenül, a háttérben munkálkodva támogatta az egylet munkáját?

Szaák Lujza Gyarmaton született 1855-ben. Pedagógiai és irodalomtörténeti tanulmányokat folytatott. Tanítónőként dolgozott egészen egészsége megromlásáig, de az irodalom továbbra is fontos szerepet játszott az életében. Gyermekei nevelése mellett tankönyveket, irodalomtörténeti tanulmányokat és elbeszéléseket írt, felolvasóesteket tartott szerte az országban. Jótékonykodása révén is ismert volt, számos egylet és társulat tevékeny, hasznos tagja volt.

Első férje, Melha Kálmán halála után, 1891-ben ment nőül a csurgói református gimnázium tanárához, Dr. Horváth Józsefhez (1865-1921), akivel egészen 1920-ban bekövetkezett haláláig, vagyis közel harminc évig élt boldog házasságban. Férje pártoló tagként támogatta a tűzoltó egyletet, amelyből aztán újdonsült felesége is kivette a részét. Általa készülhetett el az egylet – idén már 130. születésnapját ünneplő – zászlaja 1894-ben, amelynek hátoldalán a felirat „Szaák Luiza Csurgói Önkéntes Tűzoltóknak 1894 márcz 22én” állít örök emléket neki.

PETLÁNOVICS ESZTER

Felhasznált irodalom:

Dr. Horváth Józsefné Szaák Luiza. CSVHGY Adattára.

Melháné Szaák Luiza. In: Szinyeyi József: Magyar írók élete és munkái – M. Arcanum Adatbázis. Web: <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-magyar-irok-elete-es-munkai-szinyeyi-jozsef-7891B/m-96B16/mel-hane-szaak-luiza-991F3/>

A Csurgói Városi Uszoda TÖBB MINT USZODA!

Árak

Felnőtt:	2.600 Ft	17:00 óra utáni jegy/alkalom	1.600 Ft
Diák/Nyugdíjas*:	2.300 Ft	Családi*** 1+2:	4.600 Ft
Gyermek** (14 év alatt):	1.300 Ft	Családi*** 2+1:	5.800 Ft
Szaunajegy	1.000 Ft	Családi*** 2+2:	7.000 Ft
Szauna felöntés/alkalom	1.000 Ft	Családi*** 2+3:	8.000 Ft

8840 Csurgó, Sárgáti utca 18. | (20) 233 5936
 csurgovarosiuszoda@gmail.com
 facebook.com/csurgovarosiuszoda

A belépő az alábbi szolgáltatásokat foglalja magába:

Ingyenes parkolási lehetőség, ingyenes öltözőszekrény használat, ingyenes napozóágy használat az ágyak számának függvényében. Csurgó városkártya felmutatásával 50%-os kedvezményt biztosítunk a kártya tulajdonosának a teljes árú belépőjegyek árából! Csoportos kedvezmény 25 fő felett 20%.

*Nyugdíjasoknak és diákoknak érvényes igazolvány szükséges a kedvezményes belépők megvásárlásához.

**Gyermekek számára a belépés 3 éves kor alatt ingyenes.

***Családi belépő vásárlása esetén a kedvezményt igénybe vevő 2 felnőtt, a gyermek(ek) szülei, nagyszülei vagy törvényes képviselői lehetnek kizárólag.

Az árak az ÁFA-t tartalmazzák és forintban értendők. A megvásárolt belépőjegy egyszeri belépésre ad jogosultságot Vendégeink részére.

Igényeljen Csurgó Kártyát és éljen a kedvezményekkel!

Elfogadók helyek és a kedvezmények mértéke:

- Sótónyi László Sportcsarnok 20 %
- Sportcsarnok Kondicionáló terem 20 %
- Műfüves pálya használata 20 %
- Csurgó város helyi autóbuszjáratok 20%
- Városi Uszoda 50 %
- Csokonai Közösségi Ház (saját rendezvények) 100 %
- Városi Könyvtár 100 %
- Városi Múzeum 100 %
- Történelmi Park (saját rendezvények) 100 %
- Csokonai Vitéz Mihály Emlékhely 50 %
- Gyékényesi Poszeidon Panzió mellett működő tenispálya, strandröplabdapálya és homokfocipálya használata 100 %

<http://csurgo.hu/hu/turizmus/csurgo-kartya>

A vadgesztenye és a gesztenye

Csurgói Máté Lajos: Téli táj, 1970

Tíz événél is több, hogy kísérteni kezdett ez az írás. A vadgesztenye miatt. Ahogy múltak az évek, egyre többen átkeresztelték a Széchenyi téri két szép vadgesztenyesort gesztenyének. Eleinte udvariasan próbálkoztam javíthatni, de mára már a köztudatba is kezdték bevinni, és nem csak szóban, néha írásban is. Mégsem mertem volna belekezdeni az írásba, ha a helyi mondák után kutatva a napokban nem olvasom át a Magyarország Kisrégiói sorozatban még 1999-ben megjelentetett Csurgó és térsége című könyvet. Iharosberény bemutatása ebben ezzel a nagy ívű gondolattal kezdődik:

„Tavasszal hófehér virágot ringat a szél az évszázados faóriásokon, nyáron hús árnyat ad a lombkorona, ősszel pedig koppanva pottyán földre a termés a tüskés gubóból. Iharosberény a szelídgesztényések hazája: híres, törzskönyvezett példányokban gazdag.”

Sokan nem is értik, mi is lehet vele a bajom, hiszen országosan is ritkaságszámba megy a berényi gesztenyés. Csakhogy ha a könyv szerkesztője (ismert újságíró) látott volna már életében gesztenyefát, nem írt volna tavaszi hófehér virágról. A gesztenye virága még csak nem is fehér, és inkább barnás, nem fürtös, és később, a nyár ele-

jén virágzik.

A vadgesztenye a gesztenyéhez talán csak a természetében hasonlít. Az előbbi nagyobb szemű, zöldes burka nem is szűr, de a gesztenyével vigyázzunk, a kisebb és kisebb csúcsos csemegét rendkívül bökös fondora veszi körül. Ha burokkal együtt esik le a fáról, a legjobb hozzá sem nyúlni kézzel, mindig is lábbal tiporták ki. Növényrendszertanilag nem is állnak közeli rokonságban. Már a fájuk, a levelük is erősen eltérő. A gesztenye szép, karakteres ágrendszere Csurgói Máté Lajost is megragadta. Rézkarcainak vissza- visszatérő motívuma. 1970-ben a csurgói hegy ihlette meg a Téli táj című képét. Látható rajta a régi pince, előtte az elmaradhatatlan gesztenyefával.

A vadgesztenye fája puha, eléggé romlandó. A gesztenye rendkívül időtálló. Ki gondolta volna, hogy az egykori talpas házak alapja a tölgy és a gesztenyefa volt, de aki tehetette, az utóbbit választotta.

Sok pályázatot, tanulmányt az elvárt környezettudatosság jegyében fogalmaznak meg, de hogy lehet környezettudatos az a nemzedék, amely elődeinél kevésbé ismeri a természetet. Nemrég Budapesten a 22-es autóbusszon egy jól kifejelett darázs mászott fel mellettem az ablakon. A szemben ülő házaspár becézgette: Méhecske, menj ki a szabadba, és gyűjts mézet. Elkeseredtem, egy felnőtt házaspár egyik tagja sem látott még életében méhet. Az óvodáskorúak és kisiskolások könyvei, a mesekönyvek hiába vannak tele e szorgalmas, kedves kis rovar képével.

HJ

Irgalmasság vasárnapja

Sötétséget felváltó fény – Irgalom,
lemenő nap után felkelő nap,
beteget látogatni – jószágos
éhezőnek enni adni – Irgalom,
életet adni, anyának lenni,
teremtő, édes – fájdalom,
áldozatot hozni másokért,
kezed nyújtod az erőtlennek
simogasson tekinteted
irgalmas szép szereteted
altató ének nyugtatása
homlokodon, bársony kezek
ágyad fölé hajoló anya
kinek fáradt szemében
a te ártatlan arcod ragyog,
ott szuszog a csendes éjben

ez a bájos szívet melengető
kicsi hang – mi majd idővel
egyre nagyobb és nagyobb lesz:
Irgalom!
nem tudsz semmit, de én
azt a semmit, másként tudom.
Tegnap rossz voltam,
ma is rossz vagyok,
de a holnapot, kezdedbe adom, Irgalom.

Büki Imre

Háború

Iszonyú, sötét torkából bűzös, kénes,
szag és ordító, lángoló gyűlölet,
s nem hiszed el... alakja emberszabású!

Büki Imre

Ne skatulyázz be!

A világban, köztük hazánkban is a Down-szindróma világnapját, az ENSZ 2011. november 11-i döntése alapján hivatalosan is, március 21-én tartják. Az első nem hivatalos ünnepet 2006-ban Svájcban rendezték meg. A világnap célja felhívni a figyelmet erre a betegségre, hogy ne érje a betegeket társadalmi kirekesztés, növelje a megértést annak érdekében, hogy a betegséggel küzdők teljes életet élhessenek a társadalom aktív tagjaként. A világnap idején mottója: „Ne skatulyázz be!”

A Down-szindróma súlyos fejlődési rendellenességgel járó betegség, melynek hátterében hibás sejtosztódás áll. Normál esetben mind a petesejt, mind a hímivarsejt 23 kromoszómát tartalmaz, mindkettő egy-egy darab 21-es kromoszómát. A két sejt egyesüléséből 46 db kromoszómát tartalmazó testi sejtek jönnek létre, mindegyikben kettő darab 21-es kromoszómával. A Down-szindróma esetében egy

extra 21-es kromoszóma része, vagy teljes egésze található meg, így gyakran a betegek testi sejtjeiben 47 teljes kromoszóma lesz. Annál súlyosabb a betegség minél több testi sejt tartalmaz három darab 21-es kromoszómát.

Előfordulási valószínűsége nő a magasabb anyai életkorral, azonban a Down-szindrómás gyermekek 85 százaléka 35 év alatti anyától születik, hiszen ebben az életkorban nem kötelező a szűrővizsgálat. Legutóbbi adatok szerint az apai életkor, különösen 42 éves kor felett is befolyásoló tényező lehet.

Születés előtt képtelenség megjósolni a tüneteket, melyekkel a Down-szindróma jární fog az adott gyermek esetében.

A legkarakterisztikusabb tünetek közé tartoznak az arc eltérései, jellegzetes szemforma, kiálló nyelv, mely a kis szájjüreg következménye, fehér foltok az íriszen, a gondolkodás-fejlődésben megmutat-

kozó eltérések, szívfejlődési rendellenességek, hallásproblémák, alacsony termet, pajzsmirigybetegségek és az Alzheimer-betegség.

Magzati kromoszóma rendellenesség kimutatására ma már a terhesség korai szakaszában is van lehetősége a kismamának. A 12. héten ultrahangos vizsgálattal céltzottan figyelik a magzatnál a nyaki redő vastagságát, mely egy bizonyos vastagságon felül felveti a kromoszóma rendellenesség gyanúját, vagy az orrcsont meglétét.

Az első trimeszterben történhet az úgynevezett kombinált genetikai teszt. Ennél a szűrővizsgálati módszernél anyai vérből speciális hormonok és markerek meghatározása, valamint magzati ultrahang vizsgálat történik. Szintén anyai vérből, lehetőség van a magzati DNS vizsgálatára is. Ezek a vizsgálatok sajnos nem képezik részét a társadalombiztosítás terhére történő terhesgondozásnak. További diagnosztikus vizsgálatokra is van lehetőség, ám ezek már komolyabb beavatkozásnak számítanak. Általában a szűrőtesztek eredménye vagy az idősebb anyai életkor lehet az indok ezen vizsgálatok elvégzésére. Ide tartozik a magzatvízből és a chorionbolyból történő mintavétel. Ugyan ez adja a legpontosabb eredményt, de kockázatként szerepel a magzati sérülés, illetve a vetélés is, ezért ezek alkalmazását komolyan mérlegelni szokták.

Annak ellenére, hogy kiváló eljárások vannak a szindróma korai felismerésére, ezer gyermekből 1, még mindig ezzel a szindrómával születik.

Az 1960-as évektől kezdve szülők, oktatók és szakemberek folyamatosan küzdenek azért, hogy a Down-szindrómásokat születésüktől fogva elfogadják és - amennyire csak lehet - a társadalmon belül éljenek. Ennek a küzdelemnek egy kiemelkedő eseménye a Down-szindróma világnapja.

BV

Forrás:

1. Dr. Antalffy Katalin Anita: A Down-szindróma - A betegség lényege, szűrési lehetőségei <https://www.webbeteg.hu/cikkek/genetikai-betegseg/991/a-down-szindróma>
2. Dr. Molnár Zsuzsanna: Hogyan szűrhető ki a Down-szindróma? <https://www.webbeteg.hu/cikkek/genetikai-betegseg/4957/hogyan-szurhető-ki-a-down-kor>
3. A Down-szindróma <https://www.downalapitvany.hu/node/14>
4. Március 21, a Down-szindróma világnapja HÍRTV-Napindító https://www.google.com/search?q=down+szindr%C3%B3ma+vil%C3%A1gnapja+2024&sc_esv=c-7ca51cf3b8ded0e&xsrf=ACQVn0-7ahiyXhy_H6cQckhVJPjmxL6ORg%3A1712057481528&ei=iwLZoeH5m

A Csurgói Városi Szociális Intézmény
2024. évi

Tavaszi Programjai

2024. április 6. 18 óra Alsoki Idősek Klubja Jótékonyági Bál, Történelmi Park

2024 április 18. 10 óra Egészségügyi szűrések, Basakui Idősek Klubja
11 óra Egészségügyi szűrések, Alsoki Idősek Klubja

2024 április 25. Kerékpártúra Gyékényesre

2024 április 30. 11 óra Bográcsozás, Alsoki Idősek Klubja
14 óra Bográcsozás, Basakuti Idősek Klubja

2024 május 7. 11 óra Bűnmegelőzési Fórum, Alsoki Idősek Klubja
13 óra Bűnmegelőzési Fórum, Basakuti Idősek Klubja

2024. május 9. 14 óra Ismeretterjesztő előadás és gyaloglás:
"A fizikai aktivitás jótékony hatásai", Sótonyi László Sportcsarnok

2024. május 23. 14 óra Ismeretterjesztő előadás és gyaloglás:
"A mozgás, mint a mentális egészség védőfaktora", Sótonyi László Sportcsarnok

2024 június 6. Gyalogtúra a Zis-tó körül

2024 június 17.
10 óra Ellátott-jogi képviselő jogi tanácsadás, Basakuti Idősek Klubja
11 óra Ellátott-jogi képviselő jogi tanácsadás, Alsoki Idősek Klubja

MINDENKIT SZERETETTEL VÁRUNK !

*A programokkal kapcsolatos további információ és
jelentkezés a 82/471-093 vagy a 20/923-9960
telefonszámokon*

A változás jogát fenntartjuk!

VEGYEN RÉSZT A KSH IDŐMÉRLEG FELVÉTELÉBEN!

Most Ön is szerepelhet a statisztikákban!

Izgalmas felmérésünkben ilyen és ezekhez hasonló kérdésekre keressük a választ:

- Mennyi időt fordít egy nap házimunkára vagy éppen alvásra?
- Napi hány percet tölt internetezéssel, tévénézéssel vagy zenehallgatással?
- Tanulásra is jut ideje naponta?

Miért érdemes részt venni benne?

- mert információnyújtásával fontos társadalmi és gazdasági döntésekhez járulhat hozzá,
- mert a részvétel önkéntes és anonim,
- mert a válaszadás **kényelmesen** megoldható az otthonából **online** – az interneten válaszolók 1-1, 10 000 Ft értékű vásárlási utalványt kapnak –, de telefonon és személyesen is válaszolhat.

Számít a válasza!

FONTOS!

A felvételbe kiválasztott személyek postai úton, levélben kapnak felkérést az adatszolgáltatási lehetőségre. Figyelje a KSH megkeresését, és csatlakozzon Ön is!

Az adatfelvétel 2024 áprilisa
és 2025 márciusa között zajlik.

További információ:
www.ksh.hu/idomerleg